

10.8.2020

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi

Suomen Yrittäjien lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Suomen Yrittäjät kiittää opetus- ja kulttuuriministeriötä mahdollisuudesta lausua näkemyksemme luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Esityksen pääasiallinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettavan ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia, liikenteen palveluista annettua lakia, lakia opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta ja lakia valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä. Lakia ammatillisesta koulutuksesta muutettaisiin korjaamalla vanhentuneet viittaukset kuorma- ja linja-autonkuljettajien ammattipätevyydestä annettuun lakiin viittauksiksi liikenteen palveluista annettuun lakiin. Lisäksi huomioitaisiin liikenteen palveluista annetulla lailla 1.1.2020 voimaan tullut mahdollisuus suorittaa perustason ammattipätevyys perustason ammattipätevyyskokeella. Lakia ehdotetaan muutettavan siten, että työnantajalla olisi jatkossa velvollisuus antaa työtodistus oppisopimuskoulutusopiskelijalle. Lisäksi ehdotetaan muutoksia muutoksenhakua koskevaan sääntelyyn johdettuna 1.1.2020 voimaan tulleesta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettusta laista. Esityksessä myös arvioidaan lain yhteensopivuus Euroopan unionin yleisen tietosuoja-asetuksen kanssa. Liikenteen palveluista annettua lakia ehdotetaan muutettavan siten, että silloin kun perustason ammattipätevyys suoritetaan osana ammatillista koulutusta, noudatetaan muutoksenhaussa ammatillisen koulutuksen säädöksiä. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin ja valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen myöntämiseen liittyviä muutoksia. Ammatillisen koulutuksen rahoitusosuudet säilytettäisiin varainhoitovuoden 2020 tasossa ja perusrahoituksen harkinnanvaraisina korotuksina myönnettäviä määräaika-

lisämäärärahoja koskevaa sääntelyä tarkennettaisiin. Lisäksi lakeihin tehtäisiin rahoituksen perusteena käytettävän opiskelija- ja työelämäpalautteen keräämiseen liittyviä tarkentavia muutoksia. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2021.

Suomen Yrittäjien lausunto

Suomen Yrittäjät pitää hallituksen esittämiä muutoksia perusteltuina lukuun ottamatta esitystä ammatillisen koulutuksen rahoituksen myöntämiseen liittyvästä muutoksesta, jonka mukaan ammatillisen koulutuksen rahoitusosuudet säilytettäisiin varainhoitovuoden 2020 tasossa. Esitämme voimassa olevan lainsäädännön mukaisen rahoitusjärjestelmän toteuttamista.

Rahoitusuudistuksen yhteydessä tuloksellisuuselementtien osuus päätettiin nostaa 50 prosenttiin kokonaisrahoituksesta vuoteen 2022 kestäväen siirtymäajan puitteissa, jolloin suoritusrahoituksen osuus olisi 35 prosenttia kokonaisrahoituksesta ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 15 prosenttia eli rahoituksessa siirryttäisiin vähitellen tuloksellisuutta painottavaan rahoitusmalliin. Olemme jo uudistuksen käynnistyessä kannattaneet tuloksellisuutta painottavaa mallia, koska se lisää koulutuksen järjestäjän vastuuta siitä, että koulutetaan ammatteihin, joilla työllistyy. Olemme uudistusta suunniteltaessa lausuneet asiasta näin: ”Suomen Yrittäjät kannattaa perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen esitettyjä prosenttiosuuksia. Näitä 50, 35 ja 15 prosentin osuuksia ei tulisi oleellisesti muuttaa, koska esimerkiksi työllistyminen ja yrittäjäksi ryhtyminen ammatillisen koulutuksen vaikuttavuutena on sen keskeisin tehtävä.” Pidämme tätä edelleen tärkeänä.

Esitämmeikin, ettei lakia nyt tältä osin muutettaisi. Ammatillisen koulutuksen iso lainsäädäntöuudistus on ollut voimassa vasta 2,5 vuotta, joten on tarpeen jatkaa uudistuksen toimeenpanoa alun perin säädetyllä tavalla niin toiminnan kuin sitä suuntaavan rahoituksen osalta. Lainsäädäntöä on tarkoituksenmukaista tarkastella uudelleen vasta sitten, kun siirtymäaika tuloksellisuuteen pohjautuvassa rahoituksessa on kulunut, ja voidaan nähdä, millaisia vaikutuksia sillä on ollut.

Kunnioitavasti

Suomen Yrittäjät

Mika Kuismanen
pääekonomisti

Marja Vartiainen
koulutusasioiden asiantuntija